

نقاط قوت و ضعف لایحه‌ی قانون تجارت

مطابق با هدف گروه واتس‌آپی هاما برای تسهیل درک و تحلیل مسائل اقتصادی و مالی ایران نسبت به متون تخصصی دانشگاهی، این بار در سلسله بحث‌های گروه، موضوع «قانون تجارت» مورد نقد و بررسی قرار گرفت. مشروح مباحث مطرح شده به همت جناب آقای سعید امینی از اعضای این گروه در ۱۳۳ صفحه تدوین شده است.

این موضوع از آن جهت حائز اهمیت است که قانون تجارت در زمره‌ی مهم‌ترین قوانین تأثیرگذار در حوزه‌ی اقتصاد هر کشوری به شمار می‌آید. اما در ایران، با پیشرفت فناوری و شکل‌گیری مفاهیم تازه در تجارت، قوانین موجود به بسیاری از نیازهای شرایط جدید کسب‌وکار پاسخ نمی‌دهند.

اعضای محترم متفق‌القول بودند که قانون تجارت کنونی (مصوب سال ۱۳۰۳ که ترجمه‌ی ناقصی از قانون تجارت ۱۸۰۷ فرانسه است) کاستی‌های عمده‌ای دارد، اما اگر این قانون با شتاب‌زدگی و بدون استفاده از نظرات بخش خصوصی اصلاح شود، ریسک‌های بزرگی را به کشور تحمیل خواهد کرد.

علاوه بر نحوه‌ی تصویب این قانون، مفاد آن نیز مورد نقد قرار گرفت. با بررسی قانون جدید، به این نکته اشاره شد که این قانون به‌طور غیرمنتظره‌ای در حوزه‌های مختلفی مانند قوانین بانکی و مالیاتی نیز وارد شده است. به‌عنوان مثال، در ماده ۲۲۱، یکی از قراردادهای تجاری به اجاره به شرط تملیک اشاره دارد که طبیعتاً باید در قوانین بانکی به آن پرداخته شود. اما اگر بانکداری را بخشی از تجارت به معنای وسیع آن در نظر بگیریم، در آن صورت جای دیگر قراردادهای بانکی در آن خالی است. شاید بتوان به صورت کلی نقد اساسی بر این قانون را در یک کلام «شلختگی» دانست، چراکه بخش‌هایی از انواع قراردادهای تجاری مانند قراردادهای پیمانکاری، قراردادهای سرمایه‌گذاری، و حوزه‌ی استارت‌آپ‌ها نیز در این قانون مغفول مانده‌اند. علاوه بر آن، پیشنهاد شد که با توجه به اهمیت موضوعات ارزش‌های دیجیتال و تجارت الکترونیک، به مقررات‌گذاری در این حوزه‌ها در یک باب مجزا پرداخته شود. با توجه به گستردگی مطالب و اهمیت موضوع نقد قانون تجارت جدید، تصمیم بر آن شد تا به همت آکادمی دانایان که ارتباط تنگاتنگی با گروه واتس‌آپی هاما دارد، با برگزاری یک نشست به دیگر جنبه‌های بحث پرداخته شود.

در این نشست به دنبال بررسی موارد زیر هستیم:

- شناسایی و مستندسازی نواقص موجود در قانون فعلی
- ارزیابی ریسک‌ها و منافع احتمالی تغییرات پیشنهادی در قانون تجارت
- ارائه‌ی راهکارهای کاربردی و علمی برای اصلاح قانون تجارت

با این رویکرد، امیدواریم بتوانیم نقش مؤثری در تدوین قانونی جامع و کارآمد در حوزه‌ی تجارت ایفا کنیم.

تهران، خیابان ملاصدرا،
خیابان شیرازی شمالی، کوچه
زاینده رود غربی، پلاک ۳
۰۲۱-۸۴۰۰۸

www.danayan.com